

do submittitur. Jeroboam con-
flavit duos vitulos, Aaron unum
pro populo: quia Jeroboam illos
fabricavit, ut adoraret: Aaron ut
talis vitulus populum regeret; &
in regimine unis tantum esse de-
bet qui præsedeat, ac præcipiat.

188 Rebollavit iterum in-
gratus populus, & tanquam re-
bellem tradidit illum Deus in di-
tionem Chusan Regis Meso-
potamiæ. Cum enim ingratitude
sit vitium abjectum & infame,
puniri debuit servitute, pœna vi-
li, & abjecta: *Vires in gladio, & fra-*
Gen. 27. vituo servies. Prædixit Isaac filio
suo Esau futurum esse fratris sui
servum; hoc enim supplicium
deceverat Deus contra Esau ut-
pote Divinis beneficijs ingratus.
Non illum vitâ spoliavit, sed ali-
eno arbitrio subiecit, ut vitam
servilem traheret in pœnam ser-
vilis ingratitudeis.

Elapsis octo annis servitutis,
agnovit populus culpam suam,
imploravit à Deo misericordiâ,
& eadem celeritate obtinuit, qua
petijt: non enim sunt homines
celeriores in postulando, quam
Deus in concedendo. Antequam
Christus suscitaret Lazarum, oc-
culis in cælum levatis egit gra-
tes. Aeterno Parenti pro ipsius
oratione jam audita: *Pater gratias*
as ago tibi, quoniam audisti me. Non
legimus Christum ante hæc ver-
ba petijisse aliquid; cur igitur gra-
tias refert pro petitione exaudi-
ta? Voluit nos docere, esse Deum
adeo festinum in conferendis be-
neficijs, ut prius conferat, quam
homines petât, atque adeo præ-

Præter à
Deo au-
ditæ an-
tequam
gratias
agere.
Joann.
11.

occupet hominum vota, imple-
do. Octo annis duravit populus
in ignorantia sui criminis; at ubi
agnovit, & petijt remedium, ob-
tinuit.

189 Fuit Othoniel liber-
tatis Hebrææ reparator seu as-
sertor; cœpit in eo iudicis digni-
tas, quæ similitudinem Romanæ
præturæ referebat; populū qua-
draginta annis iustè ac pruden-
ter administravit; eo vita functo
revixit idololatria Israelis: quia
ingratitude populi erat infidelis,
& immedicabilis. Fœdus interim
inierunt Eglon Rex Moab, & fi-
lij Amon, & Amalech cōtra He-
bræos, eosque redegerunt in di-
tionē ac servitutē, in qua perse-
verarunt donec supremo numi-
ne authore, in libertatem asserti
fuere per virtutē Aod, qui salva-
toris populi nomen adeptus est.
Et quidem iustè præclarum hūc
titulum comparavit, qui suum
populū à dura servitute in liber-
tatē asseruit. Trecentis quinqu-
aginta sex annis populus adminis-
tratus fuit per Deborah, Barac,
Gedeonem, aliosque iudices, &
extitit immensus numerus rebel-
lionū, quibus Hebræi à suis prin-
cipibus defecerūt: cum enim na-
tura forent ingrati, cōsuetudine
rebelles fieri debuerunt; & con-
suetudines, quæ altas per habitū
radices egerunt, immedicabiles
fiunt.

190 Mala curatu difficili-
ora sunt morbi inveterati, qui tē-
poris diuturnitate capiunt vires,
& medicamini resistunt. Ab om-
nibus quatuor ventis convocavit

Iudicis
dignitas
gubern-
atio a-
post He-
braos.
Iud. 3.

Iud. 3.

Consue-
tudo ve-
tus cu-
raturâ dif-
ficilis.
Ezech.
33.

Eze-

Ezechiel spiritum ad vivificanda
& animanda ossa defunctorum:
Gen. 11. A quatuor ventis veni spiritus, & in-
suffla super interfectos istos, & reviv-
escent. Si Deus unico spiritu, &
tenui quodam habitu animavit
Adamum: *Spiravit in faciem ejus*
spiraculum vite; cur modò jubet
convocari omnes omnino spiri-
tus, ut facti veluti quodam im-
petu conspirent ad illa ossa vivi-
ficanda? Si unicus spiritus satis
fuit ad primum hominē animan-
dū, cur postulatur spiritus mul-
tiplicati, ad vegetanda illa ossa
arida? In promptu est disparitatis
ratio ad rē nostram. Adamus fue-
rat ex recenti terra nuper forma-
tus: illa autem arida ossa jamdiu
sub terra latuerant sua ipsa aridi-
tate, & frigida morte inveterata;
unde si Adamo recens formato
sufficit unicus, ac tenuis habitus
ad vitam instillandā, vix sufficiūt
omnes omnino venti facti impe-
tu ingruentes ad animanda ossa
illa inveterata. Sic exploratum
habuimus ingratitude populi,
qui medicaminibus ipsis fiebat
magis infidelis, cum mala inve-
terata medelam nesciant.

CAPUT XV.

Nec ipsum Dei regimen aridet ingra-
to populo.

§. PRIMUS.

Respuit populus Samuelem à Deo ele-
ctum pro regimine.

Samuel
iustum à
regimi-
ne depo-
nitur.

191 **P**ostremus iudex, &
ingrati populi gu-

bernator fuit Samuel Propheta
iustus, & Deo valde acceptus; hic
postquam viginti & duobus an-
nis rexit populum iustè ac fide-
liter, fuit compellatus ab Israeli-
tis, ut deponeret regimē tan quā
senio jam cōfectus, nec illud de-
mandaret cuiquā ex suis liberis,
ut pote indignis regimine prop-
ter vitia, sed nominaret illis Regē
quē haberent, sicut ceteræ nati-
ones habent: *Constitu nobis Regē,*
1. Reg. 8. Fatentur se debitores Samuelem,
quo pertot annos iustè & tran-
quillè fuerant gubernati, & tamē
debito satisfaciunt excludendo
senem à regimine, ut maior esset
offensa ex ingratitude. Agno-
vit Samuel iniquitatem populi,
& impetravit à Deo, ut illis Re-
gem daret. Quid? Propheta ju-
stus condescendit injustæ petiti-
oni populi? Ita: quia in hoc se ju-
stum ac generosum exhibuit: ju-
stum; quia talis desiderij imple-
mentum esset populo pro iusto
supplicio: siquidem cum Rege
sustineret omnia mala ingrati-
tudinis. Generosum; quia animus
generosus despicit, & non appetit
dignitates: siquidem altitudo
eorum, qui eas magni faciunt, est
perquam similis altitudini pu-
teorum, qui quō altiorem, eò pro-
fundiores sunt, & magis in imam
tellurem reconditi: ita ut rectè
despicientibus nullum appareat
diferimen inter eorum altitudi-
nem, & profunditatem, quæ pro-
inde non nisi per descensum at-
tingi potest. Zachæus solum no-
bis innotuit pusillus; quando
apparuit elatus: *Ascendit in ar-*
borē,

1. Reg.
8.

Sicut
altitudo
puteo-
rum, sic
appetitio
dignita-
tum.

Luc. 19.
Digni-
tatum
contem-
ptus su-
blinat.
Joan. 6.

P

borē,

bovem, quia statura pusillus erat. Qui ambitiosè quærit dignitates, eas cum dedecore amittit; qui verò generosè despicit, cum honore fruitur obtētis. Fugit Christus offerendum sceptrum, & fugit in montem: *Fugit in montem ipse solus.* Cur non in vallem depressam, sed in montem sublimē? Ut homines intelligerēt, eos, qui fugiunt despiciendo dignitates, evadere longè superiores dignitatibus ipsis, & sublimiores reliquis hominibus.

*Magna
nimitas
in conspici
tu hono-
rum.*

192 Magnanimitas est superiorē manere ipsi regimini, ac principatui, illumque despiciere quādo, & quomodò expedierit. Pendenti in cruce Domino obtulerūt Judæi regnum, si descenderet; ipse verò respuit in cruce manens; sed in hoc satis iudicavit eorūnam sibi esse debitam, imò ominino suam. Judæi enim fuere prompti ad offerendum regnum Christo in cruce pendenti, sicut paulò antea fuerant perversi in regno auferendo, quando clamaverunt: *Non habemus Regem nisi Cæsarem.* Dominus autem sicut oblatione commotus non fuit, ita ablatione non fuerat perturbatus. Est enim ab omni perturbatione immunis, qui iusto titulo regnum possidet. Herodes turbatus est, nec ulla ampliùs potitus requie, ubi accepit Christum natum. Cū enim sine meritis obtinuerit regnum, ejus possessione non sibi videbatur satis firmus ac securus. Quicumque dignitates & honores respuit, atque à se longè abjicit, hic solus verè pos-

*Joan.
19.*

*Matth.
2.*

fidet. Cū Dominus omnibus propter ipsum relinquendis patrem, matrem, & fortunas, promiserit præmium: *Qui reliquerit patrem, aut matrem, &c. centuplum accipiet:* non legimus promississe præmium aliquod despicientibus honores, & dignitates: forte, quia qui honores despicit, illos nec relinquit, nec perdit, sed retinet tenaciùs, & possidet securiùs.

*Matth.
19.
Destitit
honorum
possessio.*

193 Quodnam responsum Deus Samueli desiderium populi exponenti Deo ipsi redderet? capiant homines, & Principes. Respondit Deus se audivisse supplicationem populi, qui eò suos omnes dirigebat conatus, ut Deū ipsū ab Israëlítico regno deturbaret: *Non te (ait Deus) abjecerunt, sed me, ne regnem super eos.* Omnem Deus in se suscepit injuriam, ne Samuel ejus minister, injuriā maneret affectus. Optima politica: sed soli Deo peculiaris. Detrahunt homines Christo, quòd Magdalenam in suam familiaritatē admitteret: & detrahunt etiā Magdalene, quòd unguentum prodigè effunderet: Christus verò solius Magdalene honori consuluit: *Ut quid molesti estis huic mulieri?* Deus enim magis agrè fert alienas, quā proprias in injurias. Magna politica! sed magna etiā Samuelis commendatio! esse Samuelem adeò Deo ipsi similē, ut idem sit expelli Samuelē, atque manere Deū expulsi. Quid mirū, si Samuel gubernabat justè & rectè? Ubi enim rectitudo & integritas dominatur, Deus

*Principes
con-
sulari
honorum
ministerio.*

*Matth.
26.*

*Justitia
imperii
et Deum
regnat.*

Deus imperat: in regno, in quo observatur justitia, & æquitas, videbitur regnare homo, sed in rei veritate Deus regnat. Qui igitur hujusmodi administrationi renititur, niti videtur Deum à suo regno deturbare. Hoc idem conabatur populus excludendo Samuelē à regimine. Sed quid nō molientur ingrati, quibus Divina etiam displicet gubernatio?

§. SECUNDUS.

Mundus semper ingratus ijs, quibus ob beneficia magis obstrictus est.

194 Postulavit Regem populus tamquam ingratus, & tamquam idolatra: tamquā ingratus, quia voluit deserere Deum, suum immediatum Regem, per quem à servitute Pharaonis in libertatē fuerat assertus; & ejicere Samuelem, qui tot annis republicā justè administraverat. Nam ingratus, ut diffiteatur obligationem, suo benefactori infidelis est. Postulavit Regē tamquam idolatra: quia ut coleret simulacra, appetijt sceptrum: mūdānis enim sceptris vana simulacra adhærent. Jeroboam erexit vitulos aureos, ubi principatum adeptus est: Salmomon euriā Jerosolymitanam falsis simulacris implevit. Ad eò infana, & inhumana est hominū ingratitude, ut ne benefactori Deo grates exhibeant, ab ipso Deo deficiant ad dæmonem.

*Ingratitudo au-
getur he-
nificijs.*

195 Ingratum se gessit populus erga Deum: ingratiſſimum erga Dei filium; & progreditur

adhuc ipsa crescente, ac gliscente in dies ingratitude: nam ingratitude malum est, quod augetur beneficijs, & fit in medicabile remedijs. Factus Deus homo quæſivit populum suum, ut eum revocaret, vel sanaret ab ingratitude, qua suum Creatorem offenderat: *Non sum missus nisi ad vires, quæ perierunt domus Israel.* Populus verò eum noluit excipere: *Sui eum non receperunt.* Imò cruci affixit inter duos latrones. Cū enim Hebræi essent maioribus beneficijs Deo obstricti, & vitio ingratitude laborarent, consequens fuit, ut omnium evaderent ingratiſſimi: nā ingratitude crescit ad numerū & mēsuram beneficiorum. Interrogat Baptista per discipulos suos à Christo, an moriturus esset, sicut nasci dignatus fuerat. In hoc enim sensu captivè interpretes verba illa: *Tu es qui venturus es, an alium expectamus?* Respondit à Domino fuit; pedes dari claudis, oculos cæcis, vitā mortuis: *Claudi ambulant, cæci vident, mortui resurgunt.* Quis non animadvertat responsum interrogationi redditum? Quæsitū est de morte, & respōsum est de beneficijs collatis, seu liberalitatis operibus? Ita: quia solent homines pro beneficijs reponere injurias: id eò volens Christus reddere Baptistam certum de violenta morte, quam doloribus affectus, & cōvitijs laceratus à Judæis erat accepturus, illi commemorat beneficia, quæ Judæis ipsis cōtulerat: ut ex magnitudine beneficiorū intelligeret atrocitatē mor-

*Matth.
21.
Joan. 1.*

Luc. 12.

eis subeunda. Malum igitur est sine medicamine ingratitudo: quia remedijs augetur

196. Talem se erga Deum exhibuit Hebraeus populus: siquidem quando magis Deo obstrictus, illius rigimē detrectavit, Regemque petijt: lapsu deinde temporis, ne Deum ipsum agnosceret Regem, damnavit capitei. *Quia se Regem facit.* Tales solent esse hujus mundi respublica erga eos, à quibus maiora accipiunt obsequia, & à quibus magis illustantur. Optimis legibus Solon suam patriam instituerat, & pro compensatione de falsis criminibus insimulatus auctoritate Senatus in Cyprum ablegatus est, ubi victa functus in cadavere ingratorum civium sustinuit indignationem: ingratitudo enim nec ipsi parcit cadaveribus. Jam Dominus in cruce obierat, & adhuc ejus latus diro patuit vulnere: *Unus militum lancea latus ejus perforavit.* Non sic cum latronibus eodem tempore patibulatis actum est. Si Christo, cur non latronibus? Quia in latronibus mortem exercuit iustitia, in Christo ingratitudo, & hæc non contenta vitæ finibus, ultra mortem prorogat injurias: temperatior igitur fuit iustitia erga improbos malefactores, quam ingratitudo erga probum benefactorem.

197. Condecoravit Lycurgus Athenas sanctis legibus, & vitâ, quem proinde Athenienses ob talia beneficia exilio multarunt, quia nequibant rectis aspiciere oculis suum beneficium le-

gislatorē. Eripuit Dion à tyrannide Dionisij suam patriam, eamque pristina restituit libertati: at lenatus, ne tale fatiretur beneficium, cum honore simul & vitâ spoliavit. Eandem, expertus est retributionem Alcibiades postquam debellavit Xerxem.

Implorant Carthaginenses auxilium à Lacedæmonijs contra Romanos: illis fert opem Xatippus, & postquam eisdem fracta Romanorum potentia, ab hostibus eripuit, ipsisque victum Attillunt Regulum tradidit, in compensationem tanti beneficii proditoricè in mare projectus est, ne viveret inter Lacedæmonios, qui liberator Carthaginis posset jure nuncupari. Tantum homines gravat obligatio, ut in mare ad se exonerandos projiciant, quem ex gratitudine debuerant summis honoribus condecorare. Scipio mortuus est exul à patria: & quidem tot sunt ingratitudinis exempla, quot benemeriti: nã ingratitudo se exhibet crudeliorē erga magis benemeritos: & invidia neminem præcedentem patitur. Creavit Deus Angelicas hierarchias in cælo cum præcedentia, ut eam homines in terra sustinerent: verum cum invidia foret supplicium peccati, & peccatum ex ingratitudine nasceretur, hanc damnosam hæreditatē Adami posteritas nacta est.

189. Delegit Deus Moysem & Aaron virtutibus præditos in sui populi gubernatores: cumque optimè, Deo ipso assistente regerent, nil aliud à populo acce-

ceperunt præter insanas querimonias, & injustas murmurationes. Quid? ob id quod rectè administrant, suum munus præclare obeuntes: vel ob id quod ornati virtutibus præluceat alijs, insectationes, & detractiones sustinent? Ita: quia humana natura ex innata propensione invidet, non gratificatur: semper enim tenebræ contra lucem armantur. Cum virtus nativo splendore luceat, debileque sceleratorum oculos perstringat, scelerati homines offensi omnem alienam lucē avertantur, ac moliantur extinguere, ne compellantur suo debili obtutu videre. *Non poterat* (inquit sacer Textus de Heli) *videre lucernam Dei antequam extingueretur.* Alienæ lucēs quò magis splendent, eò magis excecant alienos oculos, ita ut ab eis aspici nequeant nisi extinctæ. Frequentissimum in humanis est, ut non appareant virtutes in vivente, nisi post ejus mortem, persona deficiet: invidia enim occultorum impedimentū versatur circa perlonam, qua deficiente, ipsa etiam deficit, juxta illud Epigrammatographi: *Pascitur in vivis livor, post fata quietus.*

199. Queritur Jeremias se ipsum tamquam zelo ardentem, ac fulgentem sapientiâ: *Væ mihi mater mea: quare genuisti me virum rixæ, virum discordiæ in univèrsa terra?* *Non seneravi, nec seneravit mihi quisquam: omnes maledicunt mihi.* *Inveni sunt sermones tui, & conedi eos.* Videtur hujusmodi ingrata querela: si enim zelo ac scientiâ

quis similitudinem magnam cum Deo sortitur, cur queritur Jeremias se Deo simillimum evasisse? Dolo affectus in eas erupit querimonias, quasi ex maiori similitudine cū Deo maiora apud homines odio & invidia conflagraret: ita ut augeretur odium & invidia ad magnitudinem & mensuram talis similitudinis crescentis. Non sustinent homines sapientissimū quasi humanam splendoram egredientem.

Verum si Jeremias queritur se matura ac perspicaci mente præditum: cur David à Deo postulabat mentem, ut viveret: *Intellectum da mihi, & vivam.* Quia Propheta non efflagitabat intellectum, ut viveret tantum hominibus, sed ut viveret cū Deo, ejusdem legis diligentissimus observator: eodem namque Psalmo suam mentem exposuit, adjiciens: *Da mihi intellectum, & scrutabor legem tuam, & custodiam illam in toto corde meo.* Ut enim viveret inter homines, se exhibuit insanum, proindeque omni intellectu destitutum: *Immutavit os suum corum eis, & collabebatur inter manus eorum, & impingebat in ostio portæ: destruxeruntque salivæ ejus in barbam.* Inter homines qui plus sapit & eminet, versatur in maiori periculo: reputant enim pro offensa propria alienam excellentiam. Etiam quando decidunt solis radij, ferunt sublimiora montium cacumina, qua si in ipsorum descensu non patientur ascensum, ac sublimitatem montium. Mercurius peritiæ facundæ olim creditus

Jean.
19.

Ingrati-
tudine
citam
parcit
benefic-
tioris
190.
Jaan.
19.

Invidia
virtutes
insecta-
tur.

1. Reg.
11.
Virtutes
post mor-
tem vi-
dentur.

Sapient-
ia ful-
gens, &
zelo ar-
dens
multa pa-
ssus.
Jerem.
15.

Psalm.
118.

Invidia
non patia-
tur alienam ex-
cellentiam.
1. Reg.
21.

Deus, est inter omnia minimum altum, quod agnoscit Mathematica: cum enim viderant sapientem reliqui planetæ, nō sunt passi illum inter ipsos plurimū elucere.

Invidus
contra
Incem.

200 Valdē insolita erant prodigia, quibus Deus per solitudinem suam ducebat populū: & hic quō maiora aspiciebat, eō plus despiciebat regimen Divinum, adeō ut in deserto deficeret à Deo ad vitulum, & in terra promissionis ad simulacra. Fit Deus homo, ingreditur Hierosolimam, innumera edens miracula, ut suo maderetur populo: multi cernebant, omnes saltem ex fama agnoscebant: invidia tamen & ingrātudo Pharisæorū, in id maxime indultrix diabolica nervos intendit, ut supprime-
ret, vel potiūs manu Judæ extingueret lucem, quæ illos suo magno fulgore obcæcabat: *Quid facimus? ecce mundus totus post eum abii.* De bono illi formarunt, & confixerunt culpā: semper enim invidia à bono malum erueret solita est. Culpa reputatur à Pharisæis, quōd totus mūdus sequatur Deum hominem, cum teterrimū bannium foret malum in Pharisæis, deserere illum, quem omnes pro obtinenda vita æterna sequebantur.

Joan.
11.

Cum tamen Pharisæi simul ingrati, invidique forent, lux ingēs eorum lividos oculos perstrinxit, & obcæcavit, remanente ingrātitudine pro supplicio: *Quid est quod debui ultra facere vineæ meæ, & non feci ei in quod expecta-*

Isai. 5.

vi, ut faceret uvas, fecit labruscas. *Ostendam vobis, quid ego faciam vineæ meæ, (ait Deus) auferam sepem ejus, & erit in direptionem, duram maceriam ejus, & erit in concalcationem.* Per vineam intelligitur Hebræum regnum. Predixit igitur Deus Hebræo populo, ob ingrātitudinem beneficijs, quæ acceperat tempore, quo Deus super illum regnaverat, omninō dissipandū, & evertendum esse: nam ingratorū Deo, ut diripiantur, ac dissipētur, ipsamet ingrātudo supplicium est.

Suppli-
cium in-
grati tu-
dinis.

201 Duo tamen hic animadverto: alterum, si populo ingrato Dei ipsius regimen displicet, cur tot beneficijs cumulat populū eō plus displicet, quōd plura accipientem? Alterum, cur eodē supplicio affecit Deus omnes Hebræos propter ingrātitudinē eorum, qui deliquerunt: *Dirigam maceriam ejus, & erit in concalcationem?* Quoad priorem animadvertionem, exilium Deum tot beneficijs affecisse suum populū, quia Deus ut suam erga nos effundat beneficentiam, conferenda beneficia non tam mente, quā voluntate metitur, quasi ea amore potiūs, quā scientia regulentur.

Benefi-
centia
Dei ex
volunta-
te potius
quā ex
mente.

Locavit paterfamilias vineam suam hominibus, qui nullo fructu ex tali vinea reddito, primo-genitum illius filium occiderunt: *Homo erat paterfamilias, qui plantavit vineam: & sepem circumdedit ei, & fodit in ea torcular: & locavit eam agricolis.* Hic Paterfamilias Deus omniscius est: si ergo Deus multō antea prænoverat pessimam homi-

Matth.
21.

hominum correspondentiam, cur in illorum manus suam vineam tradidit? Quia hujusmodi traditio executioni per amorem mandata est, eamque proinde nō intercepit ratio. Si Deus quā beneficus vobiscum ageret ex sua infinita præscientia, nec nobis cōferreret vitam & sanitatem, quibus eum offenderemus; nec fortunas, seu divitias, quas prodigē, & nequiter effunderemus. Judicat nos Deus ex amore: & ita te gerit erga homines in conferendis beneficijs, ac si nesciret futuros homines ingratos.

Amor
supra ca-
pit Dei.
Isai. 6.

Vidit Isaias Deum sedentem in magnifico ac sublimi throno, ex quo innumera distribuebat beneficia hominibus: immincbant Dei ipsius capiti duo Seraphini: *Seraphim stabant super illum.* Constabat Dei thronus ex fulgentibus sapphiris & adamantibus: at Seraphini pro throno sortiebantur Dei ipsius caput. Seraphim idem valet atque ardentissimus amor. Quæro modō: amorem collocat Deus supra caput, in quo sedem fixere mens & scientia? Ita: quia voluit Deus significare suam voluntatem, & amorē quādoque succedere loco mentis & scientiæ, quasi ipsius favores magis procedant ex amore, quo homines prosequitur, quā ex scientiā, qua hominum ingrātitudinem prænoicit.

Merita
& demerita
maiorum
populi
causant
felicitatem
& miseriam.
Matth.
26.

202 Quoad posteriorē animadvertionem: Hebræus populū diffiteri nequit se justissimē à Deo puniri. I. Qui sicut merita suorum maiorum ipsū reddi-

derunt populū à Deo electum, corque favoribus, & beneficijs nobilitatum, ita demerita justē infligere supplicium, & implementum, seu assensum illius petitionis: *Sanguis ejus super nos, & super filios nostros.* II. Quia videns supplicium, quō multatū fuere qui suum redemptorē manifestū agnoscere noluerunt, nūc persistit agnoscere nolens manifestissimum: & quidem acerbius meretur puniri, qui neque aliorum exemplo, neque ad supplicij cōspicuum cavet.

Luc. 11.

Super eodē Hebræos minatus est Christus venturum esse sparsum sanguinem à tempore sparsum sanguinem à tempore Abelis iusti, usque ad tempus Zachariæ Prophetæ: *Ut veniat super eos omnis sanguis iustus, qui effusus est à sanguine Abel usque ad sanguinem Zachariæ.* Quid? non erat factis, ut veniret super eos sanguis iustus, quem ipsimet sparserant: cur etiam venturus sanguis ab alijs effusus? Quia à scelere non desistunt agnoscetes quæ alij obfusilia perpeffi sūt. Qui enim alieno periculo nō redditur cautus, multiplicatam subire pœnam meretur. Ille denique ingratus, cui Divinum regimen ingratum fuit, ita graviter debet puniri, ut omne omninō ingrātitudinis supplicium exhauriat: *Dirigam maceriam ejus, (ait Deus de suo populo) & erit in concalcationem.*

Explicit liber primus.